

<u>4 למידת מכונה - תרגיל בית מס׳ 4</u> <u>Hirarchical Clustering – אשכול היררכי</u>

מרצה: ד"ר לואי עבדאללה

מתרגלים: מר. סאלח אבו שאהין

מר. אנדריאס נסייר

<mark>תרגיל ללמידה עצמי לא להגשה</mark>

תרגיל מספר 1:

Hierarchical Clustering בטבלה שלפניך שמונה נקודות במישור, עליך לבצע אשכול היררכי של נקודות אלו, ולצייר את ה- dendrogram של האשכול כאשר משתמשים ב- :

- single-linkage (א
- complete-linkage (ב
  - average-linkage (ג
  - centroid-linkage (т

מה תהיה תוצאת האשכול עבור 3 אשכולות בכל אחת מהשיטות הנ"ל?

Sample	X	Y
A_1	2	5
A_2	8	4
A_3	5	8
A_4	7	5
A_5	1	2
A_6	4	9
A_7	2	3
A_8	6	9

Solution:

Single Linkage – א. טבלת מרחקים.

	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8
A1	0.000	6.083	4.243	5.000	3.162	4.472	2.000	5.657
A2	6.083	0.000	5.000	1.414	7.280	6.403	6.083	5.385
A3	4.243	5.000	0.000	3.606	7.211	1.414	5.831	1.414
A4	5.000	1.414	3.606	0.000	6.708	5.000	5.385	4.123
A5	3.162	7.280	7.211	6.708	0.000	7.616	1.414	8.602
A6	4.472	6.403	1.414	5.000	7.616	0.000	6.325	2.000
A7	2.000	6.083	5.831	5.385	1.414	6.325	0.000	7.211
A8	5.657	5.385	1.414	4.123	8.602	2.000	7.211	0.000

רואים שיש לנו 4 זוגות שונים שהמרחק האוקלידי בניהם הינו הקטן ביותר: 1.414 נבחר באחד מהם, נניח $A_2 \cup A_4$

	A1	<i>A</i> 2 ∪ <i>A</i> 4	A3	A5	A6	A7	A8
A1	0.000	5.000	4.243	3.162	4.472	2.000	5.657
<i>A</i> 2 ∪ <i>A</i> 4	5.000	0.000	3.606	6.708	5.000	5.385	4.123
A3	4.243	3.606	0.000	7.211	1.414	5.831	1.414
A5	3.162	6.708	7.211	0.000	7.616	1.414	8.602
A6	4.472	5.000	1.414	7.616	0.000	6.325	2.000
A7	2.000	5.385	5.831	1.414	6.325	0.000	7.211
A8	5.657	4.123	1.414	8.602	2.000	7.211	0.000

 $A_3 \cup A_6$ כנ"ל גם פה נבחר באחד הזוגות נניח:

	A1	<i>A</i> 2 ∪ <i>A</i> 4	<i>A</i> 3 ∪ <i>A</i> 6	A5	A7	A8
A1	0.000	5.000	4.243	3.162	2.000	5.657
<i>A</i> 2 ∪ <i>A</i> 4	5.000	0.000	3.606	6.708	5.385	4.123
A3 U A6	4.243	3.606	0.000	7.211	5.831	1.414
A5	3.162	6.708	7.211	0.000	1.414	8.602
A7	2.000	5.385	5.831	1.414	0.000	7.211
A8	5.657	4.123	1.414	8.602	7.211	0

$A_3\ \cup\ A_6\cup A_8$

	A1	<i>A</i> 2 ∪ <i>A</i> 4	$A_3 \cup A_6 \cup A_8$	A5	A7
A1	0.000	5.000	4.243	3.162	2.000
<i>A</i> 2 ∪ <i>A</i> 4	5.000	0.000	3.606	6.708	5.385
A3 ∪ A6	4.243	3.606	0.000	7.211	5.831
A5	3.162	6.708	7.211	0.000	1.414
A7	2.000	5.385	5.831	1.414	0.000

$A_5 \cup A_7$

	A1	<i>A</i> 2 ∪ <i>A</i> 4	$A_3 \cup A_6 \cup A_8$	$A_5 \cup A_7$
A1	0.000	5.000	4.243	2.000
<i>A</i> 2 ∪ <i>A</i> 4	5.000	0.000	3.606	5.385
A3 ∪ A6	4.243	3.606	0.000	5.831
$A_5 \cup A_7$	2.000	5.385	5.831	0.000

$A_1 \cup A_5 \cup A_7$

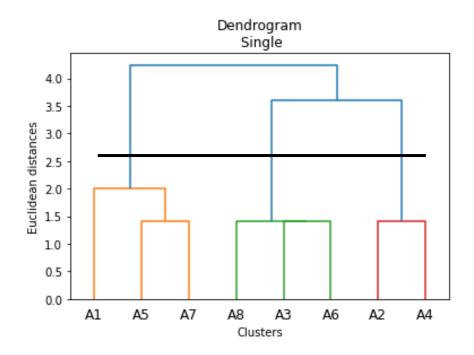
	$A_1 \cup A_5 \cup A_7$	A2 ∪ A4	$A_3 \cup A_6 \cup A_8$
$A_1 \cup A_5 \cup A_7$	0.000	5.000	4.243
<i>A</i> 2 ∪ <i>A</i> 4	5.000	0.000	3.606
A3 ∪ A6	4.243	3.606	0.000

$A_3 \cup A_6 \cup A_8 \cup A_2 \cup A_4$

	$A_1 \cup A_5 \cup A_7$	$A_3 \cup A_6 \cup A_8 \cup A_2 \cup A_4$
$A_1 \cup A_5 \cup A_7$	0.000	4.243
$A_3 \cup A_6 \cup A_8 \\ \cup A_2 \cup A_4$	4.243	0.000

החוג למערכות מידע פעמק יזרעאל קורס למידת מכונה האקדמיה של הצפון

 $\{A1\ \cup\ A5\ \cup\ A_7\}\cup\{A3\ \cup\ A6\ \cup\ A8\ \cup\ A2\ \cup\ A4\}$ נותרו לנו 2 אשכולות כלומר נאחד ביניהם:

ע"מ למצוא את תוצאת האשכול עבור 3 אשכולות – נעביר קו אופקי מקביל לציר X בכך שיחתוך ע"מ למצוא את הדנדרוגרמה ב- 3 נקודות חיתוך (קו שחור בגרף) ונקבל:

 $Cluster 1: \{A_1, A_5, A_7\} \quad Cluster 2: \{A_8, A_3, A_6\} \quad Cluster 3: \{A_2, A_4\}$

ב.טבלת מרחקים: Complete Linkage

	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8
A1	0.000	6.083	4.243	5.000	3.162	4.472	2.000	5.657
A2	6.083	0.000	5.000	1.414	7.280	6.403	6.083	5.385
A3	4.243	5.000	0.000	3.606	7.211	1.414	5.831	1.414
A4	5.000	1.414	3.606	0.000	6.708	5.000	5.385	4.123
A5	3.162	7.280	7.211	6.708	0.000	7.616	1.414	8.602
A6	4.472	6.403	1.414	5.000	7.616	0.000	6.325	2.000
A7	2.000	6.083	5.831	5.385	1.414	6.325	0.000	7.211
A8	5.657	5.385	1.414	4.123	8.602	2.000	7.211	0.000

$A_2 \cup A_4$

	A1	<i>A</i> 2 ∪ <i>A</i> 4	A3	A5	A6	A7	A8
A1	0.000	6.083	4.243	3.162	4.472	2.000	5.657
<i>A</i> 2 ∪ <i>A</i> 4	6.083	0.000	5.000	7.280	6.403	6.083	5.385
А3	4.243	5.000	0.000	7.211	1.414	5.831	1.414
A5	3.162	7.280	7.211	0.000	7.616	1.414	8.602
A6	4.472	6.403	1.414	7.616	0.000	6.325	2.000
A7	2.000	6.083	5.831	1.414	6.325	0.000	7.211
A8	5.657	5.385	1.414	8.602	2.000	7.211	0.000

$A_3 \cup A_6$

		1		ı	ı	
	A1	<i>A</i> 2 ∪ <i>A</i> 4	<i>A</i> 3 ∪ <i>A</i> 6	A5	A7	A8
A1	0.000	6.083	4.472	3.162	2.000	5.657
<i>A</i> 2 ∪ <i>A</i> 4	6.083	0.000	6.403	7.280	6.083	5.385
A3 ∪ A6	4.472	6.403	0.000	7.616	6.325	2.000
A5	3.162	7.280	7.616	0.000	1.414	8.602
A7	2.000	6.083	6.325	1.414	0.000	7.211
A8	5.657	5.385	2.000	8.602	7.211	0.000

$A_5 \cup A_7$

	A1	<i>A</i> 2 ∪ <i>A</i> 4	<i>A</i> 3 ∪ <i>A</i> 6	<i>A</i> 5 ∪ <i>A</i> 7	A8
A1	0.000	6.083	4.472	3.162	5.657
<i>A</i> 2 ∪ <i>A</i> 4	6.083	0.000	6.403	7.280	5.385
A3 ∪ A6	4.472	6.403	0.000	7.616	2.000
<i>A</i> 5 ∪ <i>A</i> 7	3.162	7.280	7.616	0.000	8.602
A8	5.657	5.385	2.000	8.602	0.000

$A_3 \cup A_6 \cup A_8$

	A1	<i>A</i> 2 ∪ <i>A</i> 4	<i>A</i> 3 ∪ <i>A</i> 6 ∪ <i>A</i> 8	<i>A</i> 5 ∪ <i>A</i> 7
A1	0.000	6.083	5.657	3.162
<i>A</i> 2 ∪ <i>A</i> 4	6.083	0.000	6.403	7.280
<i>A</i> 3 ∪ <i>A</i> 6 ∪ <i>A</i> 8	5.657	6.403	0.000	8.602
<i>A</i> 5 ∪ <i>A</i> 7	3.162	7.280	8.602	0.000

$A_1 \cup A_5 \cup A_7$

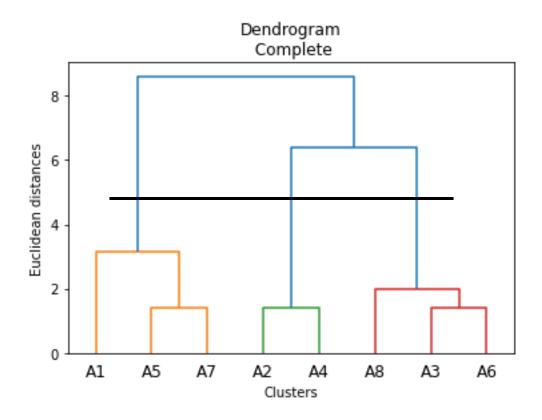
	$A_1 \cup A_5 \cup A_7$	A2 ∪ A4	<i>A</i> 3 ∪ <i>A</i> 6 ∪ <i>A</i> 8
$A_1 \cup A_5 \cup A_7$	0.000	7.280	8.602
<i>A</i> 2 ∪ <i>A</i> 4	7.280	0.000	6.403
<i>A</i> 3 ∪ <i>A</i> 6 ∪ <i>A</i> 8	8.602	6.403	0.000

$A_2 \cup A_4 \cup A_3 \cup A_6 \cup A_8$

	$A_1 \cup A_5 \cup A_7$	$A_2 \cup A_4 \cup A_3 \cup A_6 \cup A_8$
$A_1 \cup A_5 \cup A_7$	0.000	8.602
$\begin{array}{ c c c c c }\hline A_2 \cup A_4 \cup A_3 \\ \cup A_6 \cup A_8 \\ \hline \end{array}$	8.602	0.000

קורס למידת מכונה

 $\{A1\ \cup\ A5\ \cup\ A_7\}\cup\{A_2\ \cup\ A_4\ \cup\ A_3\ \cup\ A_6\ \cup\ A_8\}$ נותרו לנו 2 אשכולות כלומר נאחד ביניהם:

ע"מ למצוא את תוצאת האשכול עבור 3 אשכולות – נעביר קו אופקי מקביל לציר X בכך שיחתוך את הדנדרוגרמה ב- 3 נקודות חיתוך (קו שחור בגרף) ונקבל:

 $Cluster 1: \{A_1, A_5, A_7\} \quad Cluster 2: \{A_2, A_4\} \quad Cluster 3: \{A_8, A_3, A_6\}$

ג. טבלת מרחקים: Average Linkage

	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8
A1	0.000	6.083	4.243	5.000	3.162	4.472	2.000	5.657
A2	6.083	0.000	5.000	1.414	7.280	6.403	6.083	5.385
А3	4.243	5.000	0.000	3.606	7.211	1.414	5.831	1.414
A4	5.000	1.414	3.606	0.000	6.708	5.000	5.385	4.123
A5	3.162	7.280	7.211	6.708	0.000	7.616	1.414	8.602
A6	4.472	6.403	1.414	5.000	7.616	0.000	6.325	2.000
A7	2.000	6.083	5.831	5.385	1.414	6.325	0.000	7.211
A8	5.657	5.385	1.414	4.123	8.602	2.000	7.211	0.000

 $A_3 \cup A_6$

$$dist_{(\{A_1\},\{A_3,A_6\})} = \frac{\left(dist(A_1,A_3) + dist(A_1,A_6)\right)}{2} = \frac{4.243 + 4.472}{2} = 4.357$$

$$dist_{(\{A_2\},\{A_3,A_6\})} = \frac{\left(dist(A_2,A_3) + dist(A_2,A_6)\right)}{2} = \frac{5 + 6.403}{2} = 5.701$$

$$dist_{(\{A_4\},\{A_3,A_6\})} = \frac{\left(dist(A_4,A_3) + dist(A_4,A_6)\right)}{2} = \frac{3.606 + 5}{2} = 4.303$$

$$dist_{(\{A_5\},\{A_3,A_6\})} = \frac{\left(dist(A_5,A_3) + dist(A_5,A_6)\right)}{2} = \frac{(7.211 + 7.616)}{2} = 7.413$$

$$dist_{(\{A_7\},\{A_3,A_6\})} = \frac{\left(dist(A_7,A_3) + dist(A_7,A_6)\right)}{2} = \frac{(5.831 + 6.325)}{2} = 6.078$$

$$dist_{(\{A_8\},\{A_3,A_6\})} = \frac{\left(dist(A_8,A_3) + dist(A_8,A_6)\right)}{2} = \frac{(1.414 + 2)}{2} = 1.707$$

	A1	A2	<i>A</i> 3 ∪ <i>A</i> 6	A4	A5	A7	A8
A1	0.000	6.083	4.357	5.000	3.162	2.000	5.657
A2	6.083	0.000	5.701	1.414	7.280	6.083	5.385
<i>A</i> 3 ∪ <i>A</i> 6	4.357	5.701	0.000	4.303	7.413	6.078	1.707
A4	5.000	1.414	4.303	0.000	6.708	5.385	4.123
A5	3.162	7.280	7.413	6.708	0.000	1.414	8.602
A7	2.000	6.083	6.078	5.385	1.414	0.000	7.211
A8	5.657	5.385	1.707	4.123	8.602	7.211	0.000

*A*5 ∪ *A*7

$$dist_{(\{A_1\},\{A_5,A_7\})} = \frac{\left(dist(A_1,A_5) + dist(A_1,A_7)\right)}{2} = \frac{3.162 + 2}{2} = 2.581$$

$$dist_{(\{A_2\},\{A_5,A_7\})} = \frac{\left(dist(A_2,A_5) + dist(A_2,A_7)\right)}{2} = \frac{7.280 + 6.083}{2} = 6.6815$$

$$dist_{(\{A_3,A_6\},\{A_5,A_7\})} = \frac{\left(dist(A_3,A_5) + dist(A_3,A_7) + dist(A_6,A_5) + dist(A_6,A_7)\right)}{4} = \frac{7.211 + 5.831 + 7.616 + 6.325}{4} = 6.745$$

$$dist_{(\{A_4\},\{A_5,A_7\})} = \frac{\left(dist(A_4,A_5) + dist(A_4,A_7)\right)}{2} = \frac{6.708 + 5.385}{2} = 6.046$$

$$dist_{(\{A_8\},\{A_5,A_7\})} = \frac{\left(dist(A_8,A_5) + dist(A_8,A_7)\right)}{2} = \frac{(8.602 + 7.211)}{2} = 7.906$$

	A1	A2	<i>A</i> 3 ∪ <i>A</i> 6	A4	<i>A</i> 5 ∪ <i>A</i> 7	A8
A1	0.000	6.083	4.357	5.000	2.581	5.657
A2	6.083	0.000	5.701	1.414	6.681	5.385
<i>A</i> 3 ∪ <i>A</i> 6	4.357	5.701	0.000	4.303	6.745	1.707
A4	5.000	1.414	4.303	0.000	6.046	4.123
<i>A</i> 5 ∪ <i>A</i> 7	2.581	6.681	6.745	6.046	0.000	7.906
A8	5.657	5.385	1.707	4.123	7.906	0.000

*A*2 ∪ *A*4

$$\begin{aligned} dist_{(\{A_1\},\{A_2,A_4\})} &= \frac{\left(dist(A_1,A_2) + dist(A_1,A_4)\right)}{2} = \frac{6.083 + 5}{2} = 5.541 \\ dist_{(\{A_3,A_6\},\{A_2,A_4\})} &= \frac{\left(dist(A_3,A_2) + dist(A_3,A_4) + dist(A_6,A_2) + dist(A_6,A_4)\right)}{4} \\ &= \frac{5 + 3.606 + 6.403 + 5}{4} = 5.0022 \end{aligned}$$

$$dist_{(\{A_5,A_7\},\{A_2,A_4\})} = \frac{\left(dist(A_5,A_2) + dist(A_5,A_4) + dist(A_7,A_2) + dist(A_7,A_4)\right)}{2} \\ = \frac{7.280 + 6.708 + 6.083 + 5.385}{4} = 6.364$$

$$dist_{(\{A_8\},\{A_2,A_4\})} = \frac{\left(dist(A_8,A_2) + dist(A_8,A_4)\right)}{2} = \frac{(5.385 + 4.123)}{2} = 4.754$$

	A1	<i>A</i> 2 ∪ <i>A</i> 4	<i>A</i> 3 ∪ <i>A</i> 6	<i>A</i> 5∪ <i>A</i> 7	A8
A1	0.000	5.541	4.357	2.581	5.657
<i>A</i> 2 ∪ <i>A</i> 4	5.541	0.000	5.002	6.364	4.754
<i>A</i> 3 ∪ <i>A</i> 6	4.357	5.002	0.000	6.745	1.707
<i>A</i> 5 ∪ <i>A</i> 7	2.581	6.364	6.745	0.000	7.906
A8	5.657	4.754	1.707	7.906	0.000

*A*3 ∪ *A*6 ∪ *A*8

$$\begin{aligned} dist_{(\{A_1\},\{A_3,A_6,A_8\})} &= \frac{\left(dist(A_1,A_3) + dist(A_1,A_6) + dist(A_1,A_8)\right)}{3} \\ &= \frac{4.243 + 4.472 + 5.657}{3} = 4.79 \\ \\ dist_{(\{A_2,A_4\},\{A_3,A_6,A_8\})} &= \frac{\left(\frac{dist(A_2,A_3) + dist(A_2,A_6) + dist(A_2,A_8)}{6} + dist(A_4,A_6) + dist(A_4,A_8)\right)}{6} \\ &= \frac{5 + 6.403 + 5.385 + 3.606 + 5 + 4.123}{6} = 4.919 \\ \\ dist_{(\{A_5,A_7\},\{A_3,A_6,A_8\})} &= \frac{\left(\frac{dist(A_5,A_3) + dist(A_5,A_6) + dist(A_5,A_8)}{6} + dist(A_7,A_6) + dist(A_7,A_8)\right)}{6} \\ &= \frac{7.211 + 7.616 + 8.602 + 5.831 + 6.325 + 7.211}{6} = 7.132 \end{aligned}$$

	A1	<i>A</i> 2 ∪ <i>A</i> 4	<i>A</i> 3 ∪ <i>A</i> 6 ∪ <i>A</i> 8	<i>A</i> 5 ∪ <i>A</i> 7
A1	0.000	5.541	4.79	2.581
<i>A</i> 2 ∪ <i>A</i> 4	5.541	0.000	4.919	6.364
<i>A</i> 3 ∪ <i>A</i> 6 ∪ <i>A</i> 8	4.79	4.919	0.000	7.132
<i>A</i> 5 ∪ <i>A</i> 7	2.581	6.364	7.132	0.000

$A1 \cup A5 \cup A7$

$$dist_{(\{A_{2},A_{4}\},\{A_{1},A_{5},A_{7}\})} = \frac{\begin{pmatrix} dist(A_{2},A_{1}) + dist(A_{2},A_{5}) + dist(A_{2},A_{7}) \\ + dist(A_{4},A_{1}) + dist(A_{4},A_{5}) + dist(A_{4},A_{7}) \end{pmatrix}}{6}$$

$$= \frac{6.083 + 7.28 + 6.083 + 5 + 6.708 + 5.385}{6} = 6.08$$

$$dist_{(\{A_{3},A_{4}\},\{A_{1},A_{5},A_{7}\})} = \frac{\begin{pmatrix} dist(A_{3},A_{1}) + dist(A_{3},A_{5}) + dist(A_{3},A_{7}) \\ + dist(A_{6},A_{1}) + dist(A_{6},A_{5}) + dist(A_{6},A_{7}) \\ + dist(A_{8},A_{1}) + dist(A_{8},A_{5}) + dist(A_{8},A_{7}) \end{pmatrix}}{9}$$

$$4.243 + 7.211 + 5.831$$

$$+4.472 + 7.616 + 6.325$$

$$= \frac{+5.657 + 8.602 + 7.211}{9} = 6.352$$

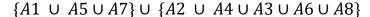
	<i>A</i> 1 ∪ <i>A</i> 5 ∪ <i>A</i> 7	<i>A</i> 2 ∪ <i>A</i> 4	<i>A</i> 3 ∪ <i>A</i> 6 ∪ <i>A</i> 8
<i>A</i> 1 ∪ <i>A</i> 5 ∪ <i>A</i> 7	0.000	6.089	6.352
<i>A</i> 2 ∪ <i>A</i> 4	6.089	0.000	4.919
<i>A</i> 3 ∪ <i>A</i> 6 ∪ <i>A</i> 8	6.352	4.919	0.000

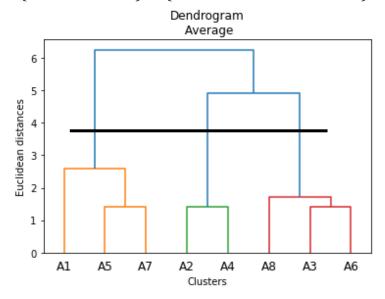
$A2 \cup A4 \cup A3 \cup A6 \cup A8$

$$\begin{aligned} dist_{(\{A_{1},A_{5},A_{7}\},\{A_{2},A_{4},A_{3},A_{6},A_{8}\})} &= \\ & \begin{pmatrix} dist(A_{1},A_{2}) + dist(A_{1},A_{4}) + dist(A_{1},A_{3}) + dist(A_{1},A_{6}) + dist(A_{1},A_{8}) + \\ dist(A_{5},A_{2}) + dist(A_{5},A_{4}) + dist(A_{5},A_{3}) + dist(A_{5},A_{6}) + dist(A_{5},A_{8}) + \\ dist(A_{7},A_{2}) + dist(A_{7},A_{4}) + dist(A_{7},A_{3}) + dist(A_{7},A_{6}) + dist(A_{7},A_{8}) + \\ & 6 \\ & 6.083 + 5 + 4.243 + 4.472 + 5.657 \\ & + 7.28 + 6.708 + 7.211 + 7.616 + 8.602 \\ & = \frac{+6.083 + 5.385 + 5.831 + 6.325 + 7.211}{4.525 + 6.325 + 7.211} = 6.247 \end{aligned}$$

	A1 U A5 U A7	A2 U A4 U A3 U A6 U A8
A1 U A5 U A7	0.000	6.247
<i>A</i> 2 ∪ <i>A</i> 4 ∪ <i>A</i> 3 ∪ <i>A</i> 6 ∪ <i>A</i> 8	6.247	0.000

נותרו לנו 2 אשכולות אי לכך נמזג אותם ביחד וכך נקבל אשכול אחד:

ע"מ למצוא את תוצאת האשכול עבור 3 אשכולות – נעביר קו אופקי מקביל לציר X בכך שיחתוך את הדנדרוגרמה ב- 3 נקודות חיתוך (קו שחור בגרף) ונקבל:

Cluster1: $\{A_1, A_5, A_7\}$ Cluster2: $\{A_2, A_4\}$ Cluster3: $\{A_8, A_3, A_6\}$

ד. טבלת מרחקים – Centroid Linkage

	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8
A1	0.000	6.083	4.243	5.000	3.162	4.472	2.000	5.657
A2	6.083	0.000	5.000	1.414	7.280	6.403	6.083	5.385
А3	4.243	5.000	0.000	3.606	7.211	1.414	5.831	1.414
A4	5.000	1.414	3.606	0.000	6.708	5.000	5.385	4.123
A5	3.162	7.280	7.211	6.708	0.000	7.616	1.414	8.602
A6	4.472	6.403	1.414	5.000	7.616	0.000	6.325	2.000
A7	2.000	6.083	5.831	5.385	1.414	6.325	0.000	7.211
A8	5.657	5.385	1.414	4.123	8.602	2.000	7.211	0.000

טבלת הדגימות המקורית:

Sample	X	Y
A_1	2	5
A_2	8	4
A_3	5	8
A_4	7	5
A_5	1	2
A_6	4	9
A_7	2	3
A_8	6	9

רואים שהמרחק הקטן ביותר הינו בין אשכול A_5 ו- A_5 ולכן נבחר לאחר ביניהם: $A_5 \cup A_7$ האשכול האשכול $A_5 \cup A_7$

$$Center\{A_5, A_7\} = \frac{1+2}{2}, \frac{2+3}{2} = (1.5, 2.5)$$

$$dist(Center\ A_1, Center\{A_5, A_7\}) = \sqrt{(2-1.5)^2 + (5-2.5)^2} = 2.549$$

$$dist(Center\ A_2, Center\ \{A_5, A_7\}) = \sqrt{(8-1.5)^2 + (4-2.5)^2} = 6.67$$

$$dist(Center\ A_3, Center\ \{A_5, A_7\}) = \sqrt{(5-1.5)^2 + (8-2.5)^2} = 6.519$$

$$dist(Center\ A_4, Center\ \{A_5, A_7\}) = \sqrt{(7-1.5)^2 + (5-2.5)^2} = 6.041$$

$$dist(Center\ A_6, Center\ \{A_5, A_7\}) = \sqrt{(4-1.5)^2 + (9-2.5)^2} = 6.964$$

$$dist(Center\ A_8, Center\ \{A_5, A_7\}) = \sqrt{(6-1.5)^2 + (9-2.5)^2} = 7.9$$

	A1	A2	A3	A4	<i>A</i> 5 ∪ <i>A</i> 7	A6	A8
A1	0.000	6.083	4.243	5.000	2.549	4.472	5.657
A2	6.083	0.000	5.000	1.414	6.67	6.403	5.385
A3	4.243	5.000	0.000	3.606	6.519	1.414	1.414
A4	5.000	1.414	3.606	0.000	6.041	5.000	4.123
<i>A</i> 5 ∪ <i>A</i> 7	2.549	6.67	6.519	6.041	0.000	6.964	7.9
A6	4.472	6.403	1.414	5.000	6.964	0.000	2.000
A8	5.657	5.385	1.414	4.123	7.9	2.000	0.000

 A_4 ו- A_2 ו- A_2 ו- A_2 ו- A_2 כעת, נבחר אחד מזוגות האשכולות שיש ביניהם מרחק הקטן ביותר, נבחר טבלת הדגימות המקורית:

Sample	X	Y
A_1	2	5
A_2	8	4
A_3	5	8
A_4	7	5
A_5	1	2
A_6	4	9
A_7	2	3
A_8	6	9

 $:\!\!A_2\;\cup\;A_4$ נחשב את מרכז האשכול

$$Center\{A_2,A_4\} = \frac{8+7}{2}, \frac{4+5}{2} = (7.5,4.5)$$

$$dist(CenterA_1,Center\{A_2,A_4\}) = \sqrt{(2-7.5)^2 + (5-4.5)^2} = 5.522$$

$$dist(CenterA_3,Center\{A_2,A_4\}) = \sqrt{(5-7.5)^2 + (8-4.5)^2} = 4.301$$

$$dist(Center\{A_5,A_7\},Center\{A_2,A_4\}) = \sqrt{(1.5-7.5)^2 + (2.5-4.5)^2} = 6.324$$

$$dist(CenterA_6,Center\{A_2,A_4\}) = \sqrt{(4-7.5)^2 + (9-4.5)^2} = 5.7$$

$$dist(CenterA_8,Center\{A_2,A_4\}) = \sqrt{(6-7.5)^2 + (9-4.5)^2} = 4.743$$

	A1	<i>A</i> 2 ∪ <i>A</i> 4	A3	<i>A</i> 5 ∪ <i>A</i> 7	A6	A8
A1	0.000	5.522	4.243	2.549	4.472	5.657
<i>A</i> 2 ∪ <i>A</i> 4	5.522	0.000	4.301	6.324	5.7	4.743
A3	4.243	4.301	0.000	6.519	1.414	1.414
<i>A</i> 5 ∪ <i>A</i> 7	2.549	6.324	6.519	0.000	6.964	7.9
A6	4.472	5.7	1.414	6.964	0.000	2.000
A8	5.657	4.743	1.414	7.9	2.000	0.000

 A_6 -ו A_3 ו- A_6 ו- A_8 נבחר באחד מהם נניח ב- A_8 ו-

טבלת הדגימות המקורית:

Sample	X	Y
A_1	2	5
A_2	8	4
A_3	5	8
A_4	7	5
A_5	1	2
A_6	4	9
A_7	2	3
A_8	6	9

 $:A_3\;\cup\;A_6$ נחשב את מרכז האשכול

$$Center\{A_3,A_6\} = \frac{5+4}{2}, \frac{8+9}{2} = (4.5,8.5)$$

$$dist(Center\ A_1,Center\ \{A_3,A_6\}) = \sqrt{(2-4.5)^2 + (5-8.5)^2} = 4.301$$

$$dist(Center\ \{A_2,A_4\},Center\{A_3,A_6\}) = \sqrt{(7.5-4.5)^2 + (4.5-8.5)^2} = 5$$

$$dist(Center\ \{A_5,A_7\},Center\{A_3,A_6\}) = \sqrt{(1.5-4.5)^2 + (2.5-8.5)^2} = 6.708$$

$$dist(Center\ A_8,Center\{A_3,A_6\}) = \sqrt{(6-4.5)^2 + (9-8.5)^2} = 1.581$$

	A1	<i>A</i> 2 ∪ <i>A</i> 4	$A_3 \cup A_6$	<i>A</i> 5 ∪ <i>A</i> 7	A8
A1	0.000	5.522	4.301	2.549	5.657
<i>A</i> 2 ∪ <i>A</i> 4	5.522	0.000	5	6.324	4.743
$A_3 \cup A_6$	4.243	4.301	0.000	6.519	1.414
<i>A</i> 5 ∪ <i>A</i> 7	2.549	6.324	6.708	0.000	7.9
A8	5.657	4.743	1.581	7.9	0.000

כעת, רואים שהמרחק הקטן ביותר הינו בין אשכול $\{A_3 \cup A_6\}$ ו- אחר לאחר לאחר הינו ביניהם. להלן טבלת הדגימות המקורית:

Sample	X	Y
A_1	2	5
A_2	8	4
A_3	5	8
A_4	7	5
A_5	1	2
A_6	4	9
A_7	2	3
A_8	6	9

$$Center\{A_8, \{A_3 \cup A_6\}\} = \frac{5+4+6}{3}, \frac{8+9+9}{3} = (5, 8\frac{2}{3})$$
$$dist(CenterA_1, Center\{A_3, A_6, A_8\}) = \sqrt{(2-5)^2 + \left(5-8\frac{2}{3}\right)^2} = 4.737$$

$$dist(Center\{A_2, A_4\}, Center\{A_3, A_6, A_8\}) = \sqrt{(7.5 - 5)^2 + \left(4.5 - 8\frac{2}{3}\right)^2} = 4.86$$

$$dist(Center\{A_5 \cup A_7\}, Center\{A_3, A_6, A_8\}) = \sqrt{(1.5 - 5)^2 + \left(2.5 - 8\frac{2}{3}\right)^2} = 7.090$$

	A1	A2 ∪ A4	$A_3 \cup A_6 \cup A_8$	<i>A</i> 5 ∪ <i>A</i> 7
A1	0.000	5.522	4.737	2.549
<i>A</i> 2 ∪ <i>A</i> 4	5.522	0.000	4.86	6.324
$A_3 \cup A_6 \cup A_8$	4.737	4.86	0.000	7.090
<i>A</i> 5 ∪ <i>A</i> 7	2.549	6.324	7.090	0.000

כעת, רואים שהמרחק הקטן ביותר הינו בין אשכול $\{A_5 \cup A_7\}$ ו- A_1 ולכן נבחר לאחר ביניהם. להלן טבלת הדגימות המקורית:

Sample	X	Y
A_1	2	5
A_2	8	4
A_3	5	8
A_4	7	5
A_5	1	2
A_6	4	9
A_7	2	3
A_8	6	9

$$Center\{A_1, \{A_5 \cup A_7\}\} = \frac{2+1+2}{3}, \frac{5+2+3}{3} = (1\frac{2}{3}, 3\frac{1}{3})$$

$$dist(Center\{A_2, A_4\}, Center\{A_1, A_5, A_7\}) = \sqrt{\left(7.5 - 1\frac{2}{3}\right)^2 + \left(4.5 - 3\frac{1}{3}\right)^2} = 5.948$$

$$dist(Center\{A_3, A_6, A_8\}, Center\{A_1, A_5, A_7\}) = \sqrt{\left(5 - 1\frac{2}{3}\right)^2 + \left(8\frac{2}{3} - 3\frac{1}{3}\right)^2} = 6.29$$

	<i>A</i> 1 ∪ <i>A</i> 5 ∪ <i>A</i> 7	<i>A</i> 2 ∪ <i>A</i> 4	$A_3 \cup A_6 \cup A_8$
<i>A</i> 1 ∪ <i>A</i> 5 ∪ <i>A</i> 7	0.000	5.948	6.29
<i>A</i> 2 ∪ <i>A</i> 4	5.948	0.000	4.86
$A_3 \cup A_6 \cup A_8$	6.29	4.86	0.000

ילכן $\{A_2 \cup A_4\}$ ו- $\{A_3 \cup A_6 \cup A_8\}$ ו- ו- כעת, רואים שהמרחק הקטן ביותר הינו בין אשכול ביותר המקורית: לאחר ביניהם. להלן טבלת הדגימות המקורית:

Sample	X	Y
A_1	2	5
A_2	8	4
A_3	5	8
A_4	7	5
A_5	1	2
A_6	4	9
A_7	2	3
A_8	6	9

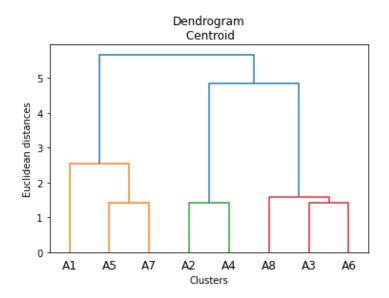
$$Center\{\{A_2 \cup A_4\}, \{A_3, A_6, A_8\}\} = \frac{8+5+7+4+6}{5}, \frac{4+8+5+9+9}{5} = (6,7)$$

$$dist(Center\{A_1, A_5, A_7\}, Center\{A_2, A_4, A_3, A_6, A_8\}) = \sqrt{\left(1\frac{2}{3} - 6\right)^2 + \left(3\frac{1}{3} - 7\right)^2}$$

$$= 5.676$$

	<i>A</i> 1 ∪ <i>A</i> 5 ∪ <i>A</i> 7	$A2 \cup A4 \cup A_3 \cup A_6 \cup A_8$
<i>A</i> 1 ∪ <i>A</i> 5 ∪ <i>A</i> 7	0.000	5.676
$A2 \cup A4 \cup A_3 \cup A_6 \cup A_8$	5.676	0.000

 $\{A_1 \cup A_5 \cup A_7\} \cup \{A_2 \cup A_4 \cup A_3 \cup A_6 \cup A_8\}$ נקבל בסוף אשכול אחד שהינו:

ע"מ למצוא את תוצאת האשכול עבור 3 אשכולות – נעביר קו אופקי מקביל לציר X בכך שיחתוך את הדנדרוגרמה ב- 3 נקודות חיתוך (קו שחור בגרף) ונקבל:

 $Cluster 1: \{A_1, A_5, A_7\} \quad Cluster 2: \{A_8, A_3, A_6\} \quad Cluster 3: \{A_2, A_4\}$

<u>שאלה מס' 2:</u>

לתרגיל בית זה, צורף קובץ נתונים בשם "covid19_stocks.csv" המייצג ערכי המניות בחודשי תקופת הקורונה. להלן פירוט הפיצ'רים:

הסבר	שם פיצ'ר
מספר חודשים מאז התפרצות נגיף הקורונה	Time in months
ערכי מניות בתקופת הקורונה	Stock Value

א. הכרת הנתונים ועיבוד מקדים:

- .data יש לייבא ולטעון את כל קובץ הנתונים בעזרת הפייתון למשתנה -•
  - הדפיסו את מימדי קובץ הנתונים.
  - יש להציג את גרפי הפיזור Scatter Plot, עבור 2 הפיצ'רים. כאשר הגרף חייב להכיל כותרת ראשית וכותרות לצירים. כמה אשכולות אתם רואים בגרף? תשובה: 2 אשכולות

<u>נרמול:</u> •

יש לנרמל את הנתונים שבמשתנה data באמצעות min/max ולשמור בתוך משתנה בשם min max data

ב. הרצת אלגוריתם Hierarchical Clustering:

- להריץ אלגוריתם אשכול היררכי עבור הנתונים שנורמלו לפי min/max כלומר הנתונים השמורים ב- min_max_data לפי 4 שיטות חישוב המרחקים בין אשכולות כלומר: single, complete, average and wards linkages אשכולות כלומר: כאשר נרצה להריץ אותם עבור 2 אשכולות בכל שיטה.
  - להציג את סדר חיבור האשכולות (ה- Dendrogram).

ג. ויזואליזציה והסקת מסקנות:

- עבור כל אחד מגרפי הפיזור Scatter Plot הבאים, יש להציג את תוצאת האשכול בהתאם ל- 4 שיטות חישוב מרחק בין אשכולות, כאשר כל אשכול יהיה בצבע אחר, גם כאן לא לשכוח להוסיף כותרת ראשית וכותרות לצירים.
- איזה שיטת חישוב מרחק בין אשכולות הינה המתאימה ביותר לנתונים אלו?
   האם לדעתכם יש שיטה יותר טובה מהשנייה? יש להסביר איך זה מתיישב עם התוצאה שקיבלתם.

תשובה: שיטת חישוב מרחק לפי Single Linkage תיתן את תוצאת האשכול הטובה ביותר לדאטה סט זה, היות ולפי שיטה זו, עדכון המרחקים יהיה לפי המרחק הקטן יותר מבין שני המרחקים, בין אשכול מסויים לבין כל אחד משני האשכולות שחוברו יחדיו, כתוצאה מכך, החיבור יהיה תחילה בין הדגימות בתוך כל אשכול.